

N:o 13.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 5 April 1869.
— — — — Andra Kammaren den 5 — —

Riksdagens skrifvelse till Fullmäktige i Riksgäldskontoret, angående Riksgäldskontorets förvaltning under den tid, som förflutit sedan början af 1878 års riksdag.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 5 och Memorial N:o 24.)

Efter erhållen del af Riksdagens sistlidna år församlade revisorers berättelse om den samma år verkställda granskning af Riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning, har Riksdagen tagit under öfvervägande hvad revisorerne uti denna berättelse i ett eller annat hänseende erinrat och föreslagit; och har Riksdagen i nedannämnda, Riksgäldskontorets förvaltning rörande ämnen, fattat följande beslut:

1:o) *Angående konvertering af äldre statsobligationer.*

Efter en redogörelse för Fullmäktiges den 19 Mars 1875 fattade beslut att medgifva Herrar von Erlanger & Söhne i Frankfurt am Main och die Anglo-Oesterreichische Bank i Wien begagnandet af den enligt 11 § af lånekontraktet den 28 December 1877 dem tillförsäkrade optionsrätt till öfvertagande af de omkring elfva millioner tyska riksmark, som af 1875 års låns andra emission återstodo osålda, hafva revisorerne i deras berättelse meddelat åtskilliga uppgifter om berörda lånemedels indragning och användande till konvertering af obligationer, tillhörande 1855, 1861 och 1870 års lån, i den mån en sådan konvertering vid revisionsberättelsens afgifvande egt rum; hvarefter revisorerne om hvad sålunda förekommit gjort en fram-

ställning, deri de, uppå angifna orsaker, *dels* förklarar det synas dem angeläget, att, med upphäfvande af fullmäktiges konverteringsbeslut, de för andra emissionen af 1875 års lån influtna medel blefve, innan något annat lån för jernvägsbyggnader upptoges, till det i obligationerna omförmälda ändamål, jernvägsbyggnader, använda; *dels* ock, med förmälan, att de ej ville inlåta sig på frågan, huruvida fullmäktige rätt tolkat § 36 i Riksgäldskontorets reglemente för år 1877, då de till "konvertering" hänfört de af dem med afseende å 1870 års ännu ej till ovilkorlig inlösen uppsägbara obligationer vidtagna åtgärder, likväl, på det att icke liknande händelser i framtiden måtte inträffa, ansett det nödigt, att i blifvande reglementen begreppet "konvertering", måtte sålunda bestämmas, att det ej kunde tillämpas på andra lån än dem, som vid konverteringsbeslutets fattande vore uppsägbara.

Vid pröfning af detta ämne har Riksdagen beslutat, att revisorernes ifrågavarande framställning ej skall till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

2:o) *Angående upphörande af föreskrifterna om insändande till Riksgäldskontoret af exemplar utaf markegångstaxor och revisionsberättelser rörande sjukvårdsanstalter.*

Med bifall till revisorernes i detta ämne gjorda förslag och sedan fullmäktige i sitt öfver revisionsberättelsen till Riksdagen afgifna utlåtande meddelat den upplysning, att nämnda handlingars erhållande ej vore för Riksgäldskontoret behöfligt, har Riksdagen beslutat i underdånig skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla, att stadgandena angående insändande till Riksgäldskontoret af revisionsberättelserna rörande sjukvårdsanstalterna samt af de årliga markegångstaxorna måtte varda upphäfda.

3:o) *Angående utbetalning å det för inköp af Bergslagernas jernvägsaktiebolags femprocent-obligationer anvisade anslag.*

Beträffande utbetalningarne under år 1878 af det utaf samma års Riksdag beviljade anslag för inköp af obligationer å 6,753,600 kronor, tillhörande Bergslagernas jernvägsaktiebolags femprocent-lån å 36,000,000 kronor, hafva revisorerne förmält, att, ehuru Riksdagen vid beviljandet af ifrågavarande obligationsköp föreskrifvit, att af den dertill efter en kurs af 90 procent utaf obligationernas nominella belopp anvisade summa, 6,078,240 kronor, skulle under år 1878 få utbetalas endast 3,000,000 kronor, så hade dock fullmäktige, i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts nådiga bref af den

27 Juni 1878, utbetalt en summa, som med 8,520 kronor i öre öfverstege hvad Riksdagen, enligt 11 § i 1878 års reglemente för Riksgäldskontoret föreskrifvit skulle få under detta år utbetalas, hvarförutom Riksgäldskontoret, för berörda utbetalda 3,000,000 kronor endast fått mottaga obligationer å 3,329,100 kronor, som med nominelt 4,233 kronor 33 öre understege hvad som bort lemnas, hvilket revisorerne ansett sig böra för Riksdagen anmäla.

Riksdagen har funnit det godtgörande af den upplupna kupongröntan. hvarigenom, såsom af revisorerne uträkning framgår, Riksgäldskontorets kassautgift under år 1878 för ifrågavarande obligationers inköp öferskridit 3,000,000 kronor, vara fullt nöjaktigt förklaradt ej blott af vanligt bruk vid obligationers öfvertagande, utan jemväl genom den återopade föreskriften af Kongl. Maj:t, åt hvilken Riksdagen öfverlemnadt att förordna om de närmare vilkoren vid obligationernas öfvertagande. Vid sådant förhållande och då härtill kommer, att någon förlust för staten i följd af kupongernas öfvertagande ej varit möjlig, enär Riksgäldskontoret, om så skulle hafva erfordrats, egt rätt att å de återstående anslagsbeloppen qvitta den godtgjorda kupongröntan, har Riksdagen beslutat att revisorerne ifrågavarande anmälan ej skall till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

4:o) *Angående bevilning för ett fideikommiss.*

Med anledning af fullmäktiges förklaring öfver den af 1877 års revisorer gjorda framställning angående bevilning för ett fideikommiss hafva de år 1878 församlade statsrevisorer tagit i förnyadt öfvervägande frågan om ersättningsskyldighet för dem, som må hafva varit vållande till försummelse vid indrifningen af ifrågavarande bevilning, samt hafva lika med 1877 års revisorer ansett tiden redan vara inne för vidtagande af de åtgärder, som kunde erfordras för att bringa till verkställighet Riksdagens den 8 Mars 1875 åt fullmäktige lemnade uppdrag i berörda hänseende. För sådant ändamål hafva de bilagt sin berättelse en bestyrkt afskrift af Kongl. Maj:ts nådiga resolution af den 13 April 1877, hvaraf inhemtas:

att vederbörande fideikommissarie fått tillträda fideikommissegendomen den 14 Mars 1863, för hvilken han enligt gällande bevilningsförordning varit skyldig att senast den 14 Mars 1864 erlägga belöpande bevilning,

att staten i afräkning å nämnda bevilning fått uppbära,

den 8 Februari 1871 kr. 33,300: —

och den 19 Juni 1875 „ 81,816: 35,

och att Kongl. Maj:t ogillat å statens sida framställt anspråk på ränta å bevilningsbeloppet.

Den förlust, som genom dröjsmålet med ärendets behandling enligt revisorerne åsigt drabbat staten, utgjordes af röntan å bevilningsbelop-

pet från den dag, detsamma bort erläggas, till de dagar, då det inbetalts. Då denna ränteförlust vore temligen betydlig, och då utsökandet af ersättning därför icke syntes böra göras beroende af det slutliga afgörandet af den tvist, som fortfarande hos Öfverståthållareembetet vore anhängig rörande ett återstående mindre belopp af ifrågasatt bevillning, hafva revisorerne hemställt, att Riksdagen — med förklarande att anspråket på ersättning af vederbörande, utan afseende på huru tvisten om återstående bevillningsbeloppet kunde komma att utfalla, inskränktes till godtgörandet af den ränteförlust, som med stöd af berörda Kongl. resolution kunde bestämmas — måtte uppdraga åt fullmäktige i Riksgäldskontoret att vidtaga de åtgärder, som för verkställigheten af Riksdagens härom meddelade beslut kunde erfordras.

Beträffande fullföljden af förevarande bevillningsärende har Riksdagen inhemtat, att sedan Kongl. Maj:ts resolution angående ränteanspråkets ogillande den 6 Juni 1877 kommit Statskontoret till handa och skriftväxling sedermera under två månader pågått mellan Friherre C. E. De Geer och t. f. ombudsmannen rörande ifrågasatt uppgörelse i godo, hade t. f. ombudsmannen, på samma gång ärendet anmälts till återupptagande hos Öfverståthållareembetet, uti skrift den 20 September 1877 yrkat åläggande för Friherre De Geer att inkomma med åtskilliga upplysningar och handlingar, hvilka före slutpåståendets afgifvande ansågos nödiga. Friherre De Geer afled sedermera den 8 påföljde Oktober, hvarefter, och sedan krafvet delgifvits hans arfvingar, dessa, under förmälan hurusom de infordrade upplysningarne och handlingarne först efter boutredning och lagfart kunnat anskaffas, den 20 December 1878 med förklaring till Öfverståthållareembetet inkommit. Öfverståthållareembetet har sedermera i resolution, som den 3 Januari 1879 kommit Kongl. Statskontoret till handa, gifvit föreläggande att inom två månader derefter afgifva slutpåstående.

Riksdagen har — med förklarande att anspråket på ersättning af vederbörande, utan afseende på huru tvisten om återstående bevillningsbeloppet kan komma att utfalla, inskränktes till godtgörandet af den ränteförlust, som med stöd af Kongl. resolutionen den 13 April 1877 kan bestämmas — åt fullmäktige i Riksgäldskontoret uppdragit att vidtaga de åtgärder, som för verkställigheten af Riksdagens härom meddelade beslut kunna erfordras.

5:o) *Angående ansvarsfrihet för Riksgäldskontorets styrelse.*

Då Riksdagen funnit fullmäktige hafva med nit och omsorg uppfyllt sitt viktiga och ansvarsfulla kall, har Riksdagen tillerkänt fullmäktige full

ansvarsfrihet för alla beslut och åtgärder, som finnas antecknade uti deras protokoll från och med den 22 Januari 1878 till och med den 23 Januari 1879.

Stockholm den 5 April 1879.

N:o 14.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 5 April 1879.
— — — — Andra Kammaren den 5 — —

Riksdagens underdåniga skrifvelse, angående upphörande af föreskrifterna om insändande till Riksgäldskontoret af exemplar utaf markegångstaxor och revisionsberättelser rörande sjukvårdsanstalter.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 5, punkt. 5).

S. A. K.

Riksdagens senast församlade revisorer hafva vid dels läsningen af fullmäktiges i Riksgäldskontoret protokoll, dels tagen kännedom om det hos bemälda fullmäktige år 1877 förda diarium inhemtat, att från åtskilliga Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande blifvit till Riksgäldskontoret insända revisionsberättelser rörande sjukvårdsanstalter, samt markegångstaxor.

Insändandet till Riksgäldskontoret af revisionsberättelserna rörande sjukvårdsanstalter grundar sig på ett stadgande i Kongl. kungörelsen den 26 Au-